

Östergötlands Arkivförbund
Verksamhetsberättelse 2019

1. Inledning

Östergötlands Arkivförbund är en ideell medlemsorganisation som är länsarkiv för enskilda arkiv i Östergötland. Arkivförbundet arbetar med civilsamhällets historia, det vill säga det som ligger utanför den offentliga sektorns verksamhet, exempelvis föreningar, företag, gårdar och de enskilda människornas historia. Enskilda arkiv är oreglerade och i de fall de överhuvudtaget bevaras finns de hos ett stort antal aktörer. Eftersom det saknas lagar som styr att enskilda arkiv ska bevaras är vår verksamhet mycket viktig. Det krävs engagemang och god kunskap om lokala förhållanden för att förhindra att värdefulla enskilda arkiv förloras. Arkiv är ett unikt arv som förs vidare över generationer, ett stort samhällsligt kollektivt minne. Öppen tillgång till arkiv ger kunskap, främjar demokrati och skyddar medborgarnas rättigheter. Arkiv är också grunden för bl.a. kulturarvsverksamhet.

Arkivförbundet är sammanhållande funktion för ett femtiotal lokala arkiv och erbjuder en kvalificerad arkivkompetens, bland annat genom konsulentstöd. Dessutom har arkivförbundet en egen depå för näringslivsarkiv. Arkiven hos oss och hos våra medlemmar visar bl.a. folkrörelsernas framväxt i länet och dess inverkan på samhällets utveckling.

Vi ger råd och service i arkivfrågor, är ett nav för de lokala arkiven i länet och bistår de lokala arkiven med kompetens och ansvarar för utbildning. Vidare har vi ett dokumentationsansvar för regionens enskilda arkiv och genom distriktsorganisationer och medlemsarkiv finns förgreningar i alla länets kommuner. Vi jobbar för ökad kännedom i syfte att förhindra arkivförluster och innehar det centrala registeransvaret över enskilda arkiv i Östergötland.

Östergötlands Arkivförbund har under 2019 haft Region Östergötlands regionala kulturuppdrag att bl.a. vara en paraplyorganisation och ge konsulentstöd för de samlade arkiven i Östergötland. Vårt uppdrag är att verka inom *Regional enskild arkivverksamhet*, vilket är ett av de utpekade verksamhetsområdena i den regionala kulturplanen.

Fr.v: Claes Westling, Ina Maj Samuelsson och Monica Klingberg som vid årsmötet avtackades ur styrelsen av Kristina Edström och ordförande Ann-Kristin Eriksson.

Organisation

Östergötlands Arkivförbund är en förening som bildades 1984 under namnet Östergötlands Läns Folkrörelsearkiv, ÖLFA. 1993 ändrades namnet till Östergötlands läns Föreningsarkiv, ÖLFA, för att bredda verksamhetsområdet till mer än de klassiska folkrörelserna. 2001 ändrades namnet igen till Östergötlands Arkivförbund, ÖLFA, i samband med ytterligare en breddning till att även omfatta näringslivsarkiv. Sedan dess arbetar vi med alla typer av enskilda arkiv.

Östergötlands Arkivförbund är medlem i Sveriges Arkivförbund, Föreningen för arkiv- och informationsförvaltning (FAI) och länsarkivarien är medlem i Föreningen Sveriges Länsarkivarier.

Bilden på framsidan föreställer medieprofilen Melker Becker och Edvard Benner. Melker föreläste på Arkivens dag i Kisa om hur han arbetar med att berätta hemlig historia. Edvard var en av många besökare i Kisa, men den enda som passade på att få Melkers autograf på Arkivens dag-programmet.

Bilderna i verksamhetsberättelsen är tagna av Albin Lindqvist, om annat ej anges.

Copyright: Östergötlands Arkivförbund och respektive bildägare.

Tryck: Tellogruppen AB, Söderköping 2020.

Styrelse

Ledamöter: Ann-Kristin Eriksson, ordf. Östergötland-Holavedens folkdansring
Roy Andersson Brukskultur Åtvidaberg
Jim Löfgren Östergötlands museum
Charles Eriksson Ödeshögs Lokalhistoriska Arkiv
Kristina Edström Östgöta Genealogiska Förening
Carl-David Söderback Östergötlands Hembygdsförbund
Sten Andersson Linköpings föreningsarkiv

Suppleant: Elin Melander Vänsterpartiet Östergötland

Revisorer: Britt Weisner IOGT-NTO Östergötland
Eva-Britt Österlund SPF Seniorerna Östgötadistriktet

Revisorsuppleant: Inger Sivervik Norrköpings föreningsarkiv

Valberedning: Albin Lindqvist, sammank. Östergötlands Arkivförbund
Jane Karlsson Vänsterpartiet Östergötland
Roger Sandström Centerpartiet Östergötland
Claes Westling Riksarkivet – Landsarkivet i Vadstena

Personal

Albin Lindqvist Länsarkivarie, verksamhets- och arkivchef, sedan 2012 och har under 2019 arbetat 90 %.
Ingela Carlsson Arkivassistent på 100 % med stöd från Arbetsförmedlingens extratjänster. Arbetat fram till 2019-11-30 med registrering, skanning samt med ordnings- och förteckningsarbete.

Magnus Johansson Arkivassistent på 100 % med stöd från Arbetsförmedlingens nystartsjobb. Arbetat med registrering, skanning samt med ordnings- och förteckningsarbete.

Möten

Årsmöte hölls den 28 mars på IOGT-NTO-gården i Norrköping. 18 personer var närvarande och som mötesordförande valdes Torleif Björklund från Östgöta Genealogiska Förening. Monica Klingberg, Linköpings stadsarkiv, avtackades för sina 13 år i styrelsen, varav de tre senaste som vice ordförande. Ina Maj Samuelsson, PRO Östergötland, tackades för sina två år som styrelsesuppleant och Claes Westling, Riksarkivet – Landsarkivet i Vadstena avtackades för fyra år som styrelseledamot. Claes avslutade mötet med ett uppskattat föredrag om Riksarkivets 400-åriga historia, med utgångspunkt i den jubileumsbok han varit redaktör för.

Styrelsen har under året haft sju protokollförda sammanträden, varav ett över telefon. Mötena har hållits i Norrköping, Linköping, Åtvidaberg, Rejmyre och Ödeshög.

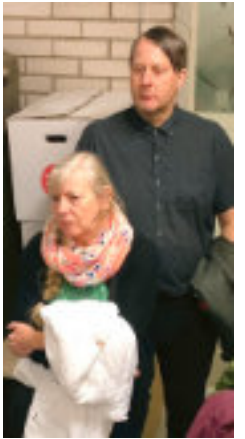
Lokaler

Östergötlands Arkivförbunds lokaler finns på Vattengränden 14 i Norrköping och vi är samlokaliserade med Norrköpings föreningsarkiv sedan 2010. Vi hyr plats för att förvara arkiv hos Norrköpings föreningsarkiv, Linköpings föreningsarkiv och Brukskultur Åtvidaberg, där vi genom avtal med Åtvidabergs kommun placerar företagsarkiv.

2. Medlemmar

Vid årsskiftet 2019–2020 bestod vi av 144 medlemmar, varav 89 läns- och distriktsorganisationer, fem stödmedlemmar och 50 medlemsarkiv.

Medlemsarkiven består av föreningsarkiv, forskningsarkiv, lokalhistoriska arkiv, företagsarkiv, kommunarkiv och kommunala lokalhistoriska samlingar samt större institutioner såsom Riksarkivet Landsarkivet i Vadstena, Östergötlands museum, Linköpings Stifts- och landsbibliotek och Linköpings stadsarkiv. Gemensamt för alla dessa är att de förvarar enskilda arkiv.

Ingela Carlsson och Magnus Johansson som båda arbetat hos oss under året.

Distriktsmedlemmar

ABF Östergötland
Astma och Allergiföreningen Östergötland
Centerns Ungdomsförbund Östgötadistrikt
Centerpartiets Östgötadistrikt
De Synskadades Väl i Östergötland
Equmeniakyrkan Region öst
Friluftsrämjandet region ost
Frälsningsarméns Östra Division
Funktionsrätt Östergötland
Föreningen DIS
Föreningen Svenska Spetsars arkiv
Försvarsutbildarna Östergötland
Hyresgästföreningen Region sydöst
Hörselskadades distrikt i Östergötland
J.U.F. Östgötadistriktet
Jägareförbundet, Östergötlands län
Korpen Östergötland
Kristdemokraterna i Östergötland
Liberalerna Östergötland
Linköpings stifts kyrkomusikerförbund
Lions Club international distrikt 101-A
Livsmedelsarbetareförbundet
LO-distriktet i Mellansverige
LRF Östergötland
Länsförsäkringar Östgöta
Lärareförbundet
Miljöpartiet Östergötland
Moderata kvinnoförbundet Östergötland
Moderata ungdomsförbundet Östergötland
Moderaterna i Östergötland
Naturskyddsföreningen i Östergötland
Nordöstra Götalands scoutdistrikt
Nya skådebanan i Östergötland
Näringen Östergötland
PRO i Östergötland
Riksbyggen
Riksförbundet Unga Musiker, RUM
Rädda Barnen Östergötland
Sensus Östergötland
S-kvinnor i Östergötland
Smålands-Östergötlands Curlingförbund
Socialdemokrater för tro och solidaritet i Östergötland
Socialdemokraterna i Östergötland
SPF Seniorerna Östgötadistriktet
Studieförbundet Bilda sydöst
Studieförbundet Vuxenskolan Östergötland
Svensk Biblioteks förening, Östergötland
Svensk Tennis Öst
Svenska Brukshundklubben, Östgötadistriktet
Svenska Elektrikerförbundet, avdelning 31
Svenska Målareförbundet avdelning 8, Östra
Svenska Röda Korset, Östgötadistriktet
Sverok –Spelhobbyförbundet
Synskadades Riksförbund, Östergötland
Unionen Öst
Verdandi
Visions kommunalavdelning i Norrköping
Vårdförbundet
Vänsterpartiet i Östergötland
Östergötland-Holavedens folkdansring

Östergötlands Bandyförbund
Östergötlands Bildningsförbund Ö.B.F.
Östergötlands Biodlarförbund
Östergötlands Bordtennisförbund
Östergötlands Båtförbund
Östergötlands Civilförsvarsförbund
Östergötlands Cykelförbund
Östergötlands distrikt av IOGT-NTO
Östergötlands Fotbolls förbund
Östergötlands Golf förbund
Östergötlands Gymnastikförbund
Östergötlands Hembygdsförbund
Östergötlands Hemslöjdsförening
Östergötlands Idrottsförbund
Östergötlands Kennelklubb
Östergötlands läns Nykterhetsförbund
Östergötlands Länsförbund av LRF
Östergötlands NBV-distrikt
Östergötlands Orienteringsförbund
Östergötlands Parasportförbund
Östergötlands Reumatikerdistrikt
Östergötlands Ridsportförbund
Östergötlands Skidförbund
Östergötlands Skolidrottsförbund
Östergötlands Skyttesportförbund
Östergötlands SSU-distrikt
Östergötlands Tekniska Förening, ÖTF
Östgöta Genealogiska Förening, ÖGF
Östgötadistriktet av Svenska Journalistförbundet
Östsvenska Basketdistriktsförbundet

Stödmedlemmar

Mjölby kommun
Söderköpings kommun
Ydre kommun
Åtvidabergs kommun
Ödeshögs kommun

Stora Åby kyrka i Ödeshögs kommun sommaren 2019.

Medlemsarkiv

Archives for the unexplained, AFU
Boxholms Folkrorelsearkiv
Boxholms kommunarkiv
Brukskultur Åtvidaberg
Centrum för lokalhistoria
Finspångs Föreningsarkiv
Finspångs kommunarkiv
Flygvapenmuseum
Föreningsarkivet i Mjölby kommun
Föreningsarkivet i Motala
Gammalkils hembygdsförening
Gryts hembygdsförening
Hembygdsföreningen Gamla Reijmyre
Hannäs hembygdsarkiv
Kinda kommuns centralarkiv
Kinda Lokalhistoriska Arkiv
Krokeks Lokalhistoriska Arkiv
Kvillinge Föreningsarkiv
Linköpings Föreningsarkiv
Linköpings Stadsarkiv
Linköpings Stifts- och landsbibliotek
Linköpings universitetsarkiv
Mjölby hembygdsarkiv
Mjölby kommuns centralarkiv
Motala kommuns centralarkiv
Norrköpings stadsarkiv
Norrköpings Föreningsarkiv
Norrköpings stadsmuseum
Regionarkivet i Östergötland
Regna hembygdsarkiv
Riksarkivet, Landsarkivet i Vadstena
Ringarums hembygdsarkiv
S:t Ragnhilds Gille
Sya Fornminnes- och hembygdsförening
Söderköpings föreningsarkiv
Söderköpings kommunarkiv
Södra Kinda Bydegille
Tryserums hembygdsarkiv
Ulrika Hembygdsförening
Ulrika museum
Valdemarsviks kommuns centralarkiv
Vikbolandets Arkiv- och Historieförening
Vreta Klosters hembygdsarkiv
Vånga Hembygdsarkiv
Ydre kommuns arkiv
Ydre Lokalhistoriska Arkiv
Åtvidabergs kommuns centralarkiv
Ödeshögs kommuns centralarkiv
Ödeshögs Lokalhistoriska Arkiv
Östergötlands museum

Anders Liljegren 0725-36 92 66
Ordf. Bengt Nilsson 0142-57242
Monica Länsberg 0494-19737
Roy Andersson 0120-35068
Hans Nilsson 013-28 22 03
Ulla-Karin Karlsson 0702-80 02 59
Urban Larsson 0122-85 261
Sofia Svalmark 013-495 97 25
Anne-Marie Asp 0142-85 380
Gisela Schwab 0141-22 57 39
Anna Scharff 0704-42 99 42
Erik Lundberg 0123-40 072
Carl-David Söderback 0706-25 99 47
Göte Edstrand 0120-41 150
Monica Länsberg 0494-19 737
Emil Turesson 0494-19 148
Christina Folkeson 0709-65 17 97
Anita Karlsten 079 348 01 64
Mats Andersson 013-26 30 20
Dan Malmsten 013-20 89 29
Anna Severin 013-20 8971
Fredrik Johansson 013-28 10 05
Gunnar Hillar 0142-18 314
Anne-Marie Asp 0142-85 380
Malin Ekenberg 0141-22 57 37
Pernilla Matsson 011-15 11 70
Kristina Edström 011-121218
Pernilla Pusa 011-15 26 33
Expeditionen 010-103 80 73
Vanja Einarsson 0151-80 031
Claes Westling 010-47 68 731
Albin Lindqvist 0709-90 12 21
Carl-Johan Ivarsson 0702-25 32 45
Ordf. Tomas Unell 070-2650252
Christina Sandell 0121-18 324
Christina Sandell 0121-18 324
Göran Styrenius 0702-69 37 40
Lilian Nilsson 0730-98 48 45
Bertil Andersson 0142-91 130
Annika Johansson 0702-64 55 45
Kommunväxel 0123-19 100
Mikael Hagdahl 0702-53 71 33
Marie Hagsten 073-540 77 88
Ingegerd Söderholm 0761-08 33 68
Monica Länsberg 0494-19 737
Monica Länsberg 0494-19 737
Kommunväxeln 0120-830 00
Malin Pilebrant-Sabel 0144-35 013
Charles Eriksson 0144-12 209
Jim Löfgren 013-23 03 00

Personal från medlemsarkiv samlade vid vår konferens i Finspång.

3. Verksamhet

Representation vid mässor, seminarier, konferenser, etc.

23 jan	Workshop med Arkivnätverk Östergötland.
31 jan	Möte med Region Östergötland.
26 feb	Hållit föredrag på Södra Kinda bygdegilles årsmöte i Horn.
6 mars	Möte med Arkivnätverk Östergötland i Vadstena.
12 mars	Nationellt Arkivens dag-möte i Stockholm.
13 mars	Hållit föredrag på Gusums Bruksmuseums Vänners årsmöte.
19-20 mars	Föreningen Sveriges länsarkivariers årsmöte och konferens i Östersund.
2 april	Ordnat arkivkurs i Norrköping för föreningsaktiva.
4 april	Möte med Fotonätverk Östergötland i Gamla Linköping.
8 april	Hållit föreläsning om arkiv för blivande lärare vid Linköpings Universitet.
9 april	Föreningen Sveriges Länsarkivariers e-arkivkonferens i Uppsala.
2 maj	Möte med Arkivnätverk Östergötland.
8 maj	Hållit prisutdelning på Kulturarvsdagen i Boxholm.
13-14 maj	Svenska Arkivförbundets konferens i Stockholm.
27 maj	Ordnat personalkonferens i Kisa.
28-29 maj	Föreningen Sveriges Länsarkivariers konferens i Blekinge.
21 aug	Arkivnätverk Östergötlands möte hos oss.
12 sept	Nationellt Arkivens dag-möte i Stockholm.
19 sept	Arkivnätverk Östergötlands Fortbildningsdag i Linköping, föredrag .
28 sept	Hållit föredrag på Östergötlands hembygdsförbunds höstmöte.
28 sept	Arrangemang på Kulturnatten i Norrköping, utställning och föredrag.
10 okt	Möte med Fotonätverket Östergötland på Flygvapenmuseum, föredrag.
31 okt	Ordnat personalkonferens i Finspång.
21 nov	Möte Studieförbundet Bilda om samarbete.
15 nov	Arkivutredningens förankringsmöte i Vadstena.
23 nov	Ordnat arkivkurs i Linköping för hembygdsföreningar.
25 nov	Möte med Arkivnätverk Östergötland i Norrköping.
26-27 nov	Svenska Arkivförbundets konferens i Uppsala.

Olov Kriström från Queerrörelsens Arkiv och Bibliotek föreläste vid Svenska Arkivförbundets höstkonferens.

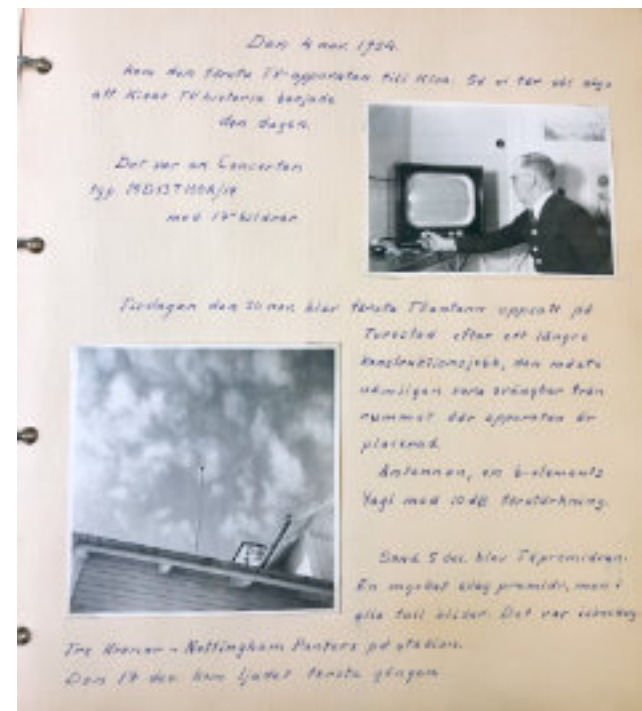
Visning av arkiv i Kisa under personalträffen. Till vänster Monica Länsberg i Kinda kommunarkiv och till höger Emil Turesson i Kinda Lokalhistoriska Arkiv. I sistnämnda arkiv förvaras en detaljerad dokumentation om Kisas TV-historia.

Östergötlands hembygdsförbunds höstmöte i Östra Ed.

behandlades under dagen rörde hembygdsverksamhet, som är nära besläktat med vår verksamhet. Årets andra personalkonferens ägde rum i Finspång den 31 oktober och samlade 18 personer från 12 medlemsarkiv. Ulla-Karin Karlsson visade Finspångs föreningsarkiv och Urban Larsson visade Finspångs kommunarkiv. Vi lämnade information om bl.a. Topotek Östergötland. Efter lunchen besökte Finspångs Turbinmuseum och dess arkiv.

Vi har börjat utveckla ett arkivpedagogiskt metodunderlag med syfte att kunna ge stöd till våra medlemsarkiv i deras arbete mot barn. Genom att studera hur arkiv som redan arbetar med barngrupper, har idéer samlats in för att utvecklas och paketerats.

Maria Lorents Peterson i Kvilleföreningens arkiv har under flera år arbetat med skolklasser i arkivet.

Urban Larsson håller visning i Finspångs kommunarkiv under höstens personalkonferens.

Ekonomi

Genom tillfälliga lösningar med stöd från Arbetsförmedlingen har vi kunnat ha fler personer anställda än vad ordinarie anslag täcker. Medel har även frigjorts genom länsarkivariens frivilliga tjänstledighet med 10 %. Dessvärre saknas fortfarande täckning för en stabil och långsiktig lösning på personalfrågan. Bokslutet visar ett överskott på 4 446, 13 kr.

Den egna finansieringsgraden har under året varit 7,3% och i detta ingår bl.a. försäljning samt medlems- och hyllmeterintäkterna. Genom Samverkansmodellen har vi erhållit bidrag på 553 000 kr från Region Östergötland, motsvarande 32 % av våra driftsmedel. Statens del när det gäller finansieringen av våra kostnader var 1 025 271,50 kr, motsvarande 60 % och i det ingår bidrag via Kultursamverkansmodellen och ersättning från Arbetsförmedlingen. De statliga och regionala bidragen är av avgörande betydelse för Östergötlands Arkivförbunds

verksamhet. Under året har inga kommunala bidrag lämnats, förutom medlemsavgiften från fem kommuner.

Konsulentverksamhet

Vi har bistått med råd och handledning till de lokala arkiven och särskilda utbildningsinsatser har bl.a. skett för nya föreståndare vid Linköpings föreningsarkiv och Motala föreningsarkiv. Sammanlagt har länsarkivarien gjort 25 besök vid 15 medlemsarkiv, men lämnat stöd över telefon och e-post till långt många fler.

Under året ordnades två konferenser för personalen vid medlemsarkiven. Den första hölls i Kisa den 27 maj och samlade 16 deltagare. Kommunarkivarie Monica Länsberg (vid kommunalförbundet ITSAM) visade kommunarkivet och Emil Turesson, Kinda kommun, visade Kinda Lokalhistoriska Arkiv. Sistnämnda tog även emot och guidade på Kisa-Västra Eneby hembygdsgård. Många av frågorna som

Verksamhetsutveckling

Under hösten 2018 presenterades resultatet av utredningen om våra utvecklingsmöjligheter. Därefter har styrelsen haft särskilda möten, utöver de ordinarie för att komma framåt med frågan. Nära kopplat till utvecklingsplanerna har arbetet med den nya regionala kulturplanen varit, där vi varit aktiva. Utredaren Christina Sirtoft Breitholtz gjorde under början av året en dragning för Region Östergötlands tjänstemän. Under hösten 2019 höll vi ett föredrag om utvecklingsarbetet för arkivverksamma i länet.

Huvudutredare Lars Ilshammar vid Arkivutredningens förankringsmöte.

Under året har styrelsen beslutat att vi vill:

- Behålla konsulentverksamheten, jobbat för stabilitet i de lokala arkiven.
- Arbeta för att etablera flera depåer, inhyrda i existerande lokaler.
- Kontoret ska vara samlokaliserat med annan institution eller liknande.
- Huvudspåret för ny depå är näringslivsarkiv.
- Jobba för att anställa ytterligare en arkivarie.
- Bli bättre på att synas.
- Undersöka möjligheterna till konsultverksamhet och ökad självfinansiering.

Per Lundin från Blekingearkivet har berättat hur de arbetar med konsultverksamhet. För att komma vidare i utvecklingsarbetet och kunna börja arbeta med konsultuppdrag, för att öka självfinansieringen, behöver vi stärkas med ytterligare en arkivarie. Mot slutet av året träffade vi Region Östergötlands politiker och lade fram ett äskande om utvecklingsmedel till en projektjänst på tre år.

Arkivutredningen

Den statliga Arkivutredningen pågick under året och ett av områdena var att se över regelverket för enskilda arkiv. Under arbetet med utredningen har vi genom Arkivnätverk Östergötland skickat in ett inspel, sent under 2018 där vi gemensamt med de andra större

Till höger: Anders Witt och ett flygfoto (montage).

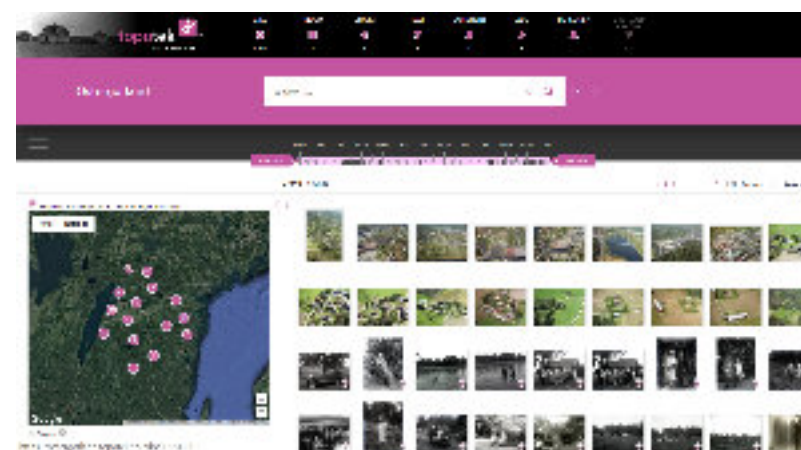

arkivinstitutionerna i länet försökt beskriva våra behov. Vidare har våra frågor lyfts in till utredningen genom inspel från Föreningen Sveriges Länsarkivarier (2017) och Svenska Arkivförbundet (2019), som vi ställer oss bakom.

Utredningen presenterade under slutet av 2019 sitt betänkande, där det kan konstateras att många av våra frågor landat väl. Utredningen föreslår att staten från år 2023 ökar bidragen inom kultursamverkansmodellen med tio miljoner kronor, samt ett nytt statsbidrag för nya arkivcentrumbildningar på fem miljoner kr. Vidare föreslås att enskilda arkiv med statsbidrag ska regleras i arkivlagen, vilket innebär att vi även får undantag för dataskyddsförordningen. På det stora hela är vi nöjda med utredningens förslag, som om de förverkligas, kommer innebära stora förbättringar och möjligheter till att utveckla vår verksamhet och arbeta med enskilda arkiv.

Digitalisering och tillgängliggörande

Under året tog vi emot en stor bildsamling med cirka 3 000 negativ med flygfoton. Det är journalisten Anders Witt som fotograferat från flygplan över framförallt östra Östergötland. Under året har negativerna skannats och ett tidsödande arbete har nedlagts på att lokalisera motiven och registrera dem. Ett tusental bilder kom under året att läggas ut sökbara på internet i Topotek Östergötland.

Topotek Östergötlands förstasida (skärmdump).

Topotek Östergötland

Topotek är en plattform som tagits fram för Europeiska kommissionens projekt CO:OP Community as Opportunity, the creative archives and users network. Under åren 2015-2018 ingick 17 europeiska arkiv och universitet, däribland flera nationalarkiv som Riksarkivet. Ett delområde har varit att underlätta digitalisering och tillgängliggörande av arkivmaterial med indexering, datering och lokalisering på kartunderlag. Topotek finns i flera europeiska länder och i Sverige är det Riksarkivet som är ambassadör. Varje län kan få sitt eget Topotek och hittills i Sverige finns det i Blekinge, Gotland,

Jämtland och under våren tecknade vi avtal och började arbetet med att bygga upp Topotek Östergötland. Den 7 oktober öppnades databasen publikt efter att vi skannat Anders Witts flygfotosamling och under året kom vi att mata in 1 231 bilder sammanlagt. Under hösten presenterades Topotek Östergötland vid ett flertal tillfällen, såsom vid Arkivnätverk Östergötlands fortbildningsdag och för Fotonätverk Östergötland.

Tanken med Topotek Östergötland är att kunna erbjuda våra medlemmar och andra intresserade möjligheten att använda plattformen för att sprida historiskt källmaterial på internet. I princip alla våra medlemsarkiv förvarar fotografier och i många fall rör det sig om större samlingar efter såväl bygdefotografer som föreningar. Efterfrågan på äldre foton är ofta stor och vi rekommenderar våra medlemsarkiv att använda fotografier i marknadsförings-sammanhang, inte minst på internet. Vi har under året fortsatt tillhandahålla utrustning och registreringsrutiner till våra medlemmar för digitalisering av fotografier.

Dessutom finns vår gamla bilddatabas med 2 894 bilder kvar tills vidare på webbsidan, parallellt med Topotek Östergötland.

Visual Arkiv

Även under 2019 har det långsiktiga arbetet att digitalisera arkivförteckningar i arkivredovisningssystemet Visual Arkiv fortsatt. Framförallt har det handlat om att ge stöd till våra medlemsarkiv i arbetet med att digitalisera befintliga analoga arkivförteckningar. Arbetet är tidsödande och många medlemsarkiv har fortfarande svårt att hinna med att mata in i den takt som vore önskvärd. Dessutom

Medlemsarkiv med Visual Arkiv genom oss	Antal arkivbildare		Antal serier och volymer	
	2018	2019	2018	2019
Kvillinge föreningsarkiv	210	217	1052	1078
Föreningsarkivet i Mjölby kommun	351	361	4101	4458
Norrköpings föreningsarkiv	1060	1212	9543	12778
Ringarums hembygdsarkiv	95	96	499	518
Vikbolandets arkiv- och historieförening	783	783	170	170
Ödeshögs Lokalhistoriska arkiv	162	184	1783	1784
Östergötlands Arkivförbund	116	117	1072	1099
Brukskultur Åtvidaberg	124	127	5973	8393
Östergötlands museum	672	671	4745	4808
Summa	3073	3268	28938	35086
Förändring under 2019		195		6148

Elisabeth Kihlberg (i mitten) från Föreningen Ljungs Slotts Bevarande tilldelades 2019 års kulturarvspris. På bilden syns även vår ordförande Ann-Kristin Eriksson och länsarkivarie Albin Lindqvist. Foto: Magnus Johansson.

tillkommer ständigt nya förteckningar i den takt som medlemsarkiven ordnar och förtecknar nya arkiv. Vi har liksom tidigare fungerat som support, både på plats och över telefon. Den verkliga nyttan av kompletta arkivförteckningar i Visual Arkiv är att forskare kan nå informationen på internet i Nationell Arkivdatabas, NAD.

Då flera av våra medlemsarkiv under året bytt operativsystem har det inneburit ominstallation av Visual Arkiv, vilket varit arbetskrävande. I systemet har ytterligare 195 arkivbildare tillförts under året, där Norrköpings föreningsarkiv står för den största ökningen genom att ha lagt fokus på att skriva in befintliga, samt nya förteckningar i Visual Arkiv. Det totala antalet arkivbildare i systemet uppgår till 3 268 och under året har även 6 148 nya serier och volymer matats in, vilket sammanlagt ger 35 086.

Vissa av medlemsarkiven har sedan tidigare själva övergått till Visual Arkiv; Kinda Lokalhistoriska Arkiv, Finspångs föreningsarkiv, Ydre Lokalhistoriska Arkiv, Sankt Ragnhilds Gille och Söderköpings föreningsarkiv. Deras siffror inryms inte i ovanstående statistik för Visual Arkiv, men däremot fanns deras underlag med i bestandsregistret.

Gåramålningar

Vid årsskiftet 2019-2020 uppgick antalet registrerade poster i vår nationella gåramålningsdatabas till 956 st, vilket är en blygsam ökning under året med tre poster som en följd av att vi sedan några år inte prioriterat gåramålningar.

Publik verksamhet

Kurser och föredrag

För att synliggöra vår verksamhet har elva föredrag genomförts i syfte att öka förståelsen för enskilda arkiv. Förutom föredrag vid föreningsmöten har länsarkivarien även föreläst om arkiv inför studenter vid Linköpings Universitets lärarutbildning och på Östergötlands hembygdsförbunds möte. Under hösten har även Topotek Östergötland demonstrerats i olika nätverk.

Under våren hölls vår vanliga arkivkurs för föreningsaktiv. Under hösten genomfördes en helt ny djuplodande arkivkurs. Det skedde som en del i Sveriges hembygdsförbunds nationella arkivprojekt, där vi agerat regional aktör för att nå ut till Östergötlands hembygdsföreningar. Genom kurserna och föredragen har vi haft direktkontakt med drygt 250 personer.

Östergötlands Arkivförbunds kulturarvspris

Sedan 1991 delar vi ut ett pris till en person som på ideell grund arbetar för det östgötska kulturarvets främjande. Ursprungligen var namnet ÖLFA-priset men 2004 ändrades det ÖLFA- och Kulturarvspriset. En ny namnändring skedde 2015 varefter vi delar ut Östergötlands Arkivförbunds kulturarvspris.

2018 tilldelades priset Elisabeth Kihlberg i Ljungsbro för hennes engagemang inom Föreningen Ljungs Slotts Bevarande. Elisabeth har sedan föreningens start 1997 varit en del av en grupp bestående av åtta kvinnor som arbetar för att levandegöra Ljungs slott, dess historia och den unika kulturmiljö slottet utgör. Föreningen håller slottet öppet sommartid och ordnar aktiviteter som guidningar, utställningar och föredrag.

Elisabeth och gruppen har lagt stor vikt vid arkivforskning om slottets historia och tidigare ägare som Axel von Fersen d.y. Hennes efterforskning har bl.a. resulterat i artiklar och uppsatser i konsthistoria kopplade till Ljungs slott och dess invånare.

Genom Elisabeths insatser lyfts en för många okänd del av Östergötlands historia fram. Hon är en ideellt arbetande eldsjäl som verkar för det östgötska kulturarvet och därför tilldelades hon 2019 års Kulturarvspris från Östergötlands Arkivförbund som delades ut på Kulturarvsdagen den 8 maj i Boxholms Folkets hus.

Kulturnatten

Under Kulturnatten i Norrköping den 28 september hade vi liksom tidigare år ett samarrangemang med Norrköpings föreningsarkiv. Vi höll öppet i våra gemensamma lokaler och föreningsarkivet visade utställningen *Arkivhemligheter*, som bestod av bilder och föremål som påträffats i arkivet. Föreningsarkivet hade också visningar av arkivlokalen.

Länsarkivarien och Maria Loorents Peterson från Norrköpings föreningsarkiv höll ett föredrag om dagböcker. Först blev det en bakgrund om projektet Rätta dagboken som vi drev under åren 1997-2017, där dagboksveckorna var en del. Därefter blev det högläsning ur dagböcker från perioden 1567 till 2010, med tonvikt på senare tid.

Dagen lockade 51 personer, varav fyra barn, vilka alla visade intresse för vår verksamhet och för vårt program under Kulturnatten. Även om de stora besökskarorna uteblev, särskilt i jämförelse med fjolårets 192 personer, så var vi nöjda över att få sprida kunskap om arkiv till de som kom. Att vara med på Kulturnatten i Norrköping känns viktigt, att vi är en etablerad kulturverksamhet som är med och syns.

Ovan: Kristina Edström från Norrköpings föreningsarkiv (och ledamot i vår styrelse) vid en del av utställningen *Arkivhemligheter*.

Till vänster: Vårt samarrangemang med Norrköpings föreningsarkiv på Kulturnatten i Norrköping lockade sammanlagt fyra barn och 47 vuxna.

Arkivens dag

Planeringen inför Arkivens dag påbörjades under våren och länsarkivarien har deltagit vid de nationella mötena i Stockholm, under vår och höst, och där varit driven i att utveckla Arkivens dag. Årets tema har varit *Gömt eller glömt*. Vi har som vanligt varit samordnare för länets samtliga arrangemang vid de östgötska arkiven och det här året uppmärksammades dagen på 20 platser i länet:

Brukskultur Åtvidaberg, Flygvapenmuseum, Föreningsarkivet i Mjölby kommun, Gryts hembygdsarkiv, Hembygdsföreningen Gamla Reijmyre, Kisa bibliotek (regionalt samarrangemang) Krokeks Lokalhistoriska Arkiv, Kvillinge föreningsarkiv, Linköpings stadsarkiv/Linköpings stiftsbibliotek, Memmingsforskarna, Norrköpings föreningsarkiv, Norrköpings stadsarkiv, Ringarums hembygdsarkiv, S:t Ragnhilds gille i Söderköping, Släktforskarna i Norrköping, Sya hembygds- och fornminnesförening, Vikbolandets arkiv- och historieförening, Vånga hembygdsarkiv, Åtvidabergs kommunarkiv och Ödeshögs Lokalhistoriska Arkiv.

Vid centralarrangemanget i Kisa deltog följande 16 organisationer: Café Columbia, Horn-Hycklinge föreläsningsförening, Kinda kommunarkiv, Kinda Lokalhistoriska Arkiv, Kisa Emigrantmuseum, Kisa-Västra Eneby hembygdsförening, Linköpings stadsarkiv, Peter Casselsällskapet, Regionarkivet i Östergötland, Riksarkivet – Landsarkivet i Vadstena, Studieförbundet Bilda Sydöst, Svenska kyrkan, Södra Kinda Bygdegille, Östergötlands Arkivförbund, Östergötlands museum och Östgöta Genealogiska Förening.

GÖMT ELLER GLÖMT?

11

Artikel i Östgöta-correspondenten inför Arkivens dag. På bilden syns Emil Turesson från Kinda kommun, Mia Sandell från Peter Casselsällskapet och Albin Lindqvist från Östergötlands Arkivförbund.

Arkivens dag uppmärksammades relativt brett i media tack vare pressmeddelanden, lokal marknadsföring, m.m. Ett flertal tidningsartiklar skrevs och länsarkivarien pratade i P4 Östergötland. Nytt för i år var att vi lät några föredragshållare vid samarrangemanget prata in korta filmer som vi kunde sprida på sociala medier, vilket slog mycket väl ut, sett till visningsstatistiken.

Till vänster: Planering inför Arkivens dag på Kisa bibliotek. Fr.v: Therese Davidsson från Åtvidabergs kommunarkiv, Henrik Lind från Regionarkivet i Östergötland och Albin Lindqvist från Östergötlands Arkivförbund.

Samarbete mellan föreningar och andra organisationer resulterade i ett brett program i Kisa med arkivvisningar, utställningar, släktforskningshjälp, filmvisning, skattjakt och ett välfyllt föreläsningsprogram. Lokalhistorikern och författaren Joakim Johansson föreläste om bygget av Kinda kanal, författaren Camilla Smedberg berättade om ett bedrägeri i Kisa socken på 1800-talet och medieprofilen Melker Becker pratade om hur han arbetar med att berätta hemlig historia. Alla dagens föredrag lockade minst 50 besökare.

Under dagen kom runt 110 besökare till biblioteket i Kisa, utöver de vanliga biblioteksbesökarna. I vanlig ordning lockade även Norrköpings stadsmuseum många besökare med sitt rika och genomarbetade program, som lockade 136 personer.

Sammanlagt var det 38 arrangörer vid alla arrangemang i länet som totalt räknade in 714 besökare under själva dagen. Inräknat besökarna vid de utställningar som stod under längre tid är antalet besökare hela 3 247 st. Det som drog i särklass flest besökare var samlingsutställningen på Kisa bibliotek under tre veckor, där även lokalhistorisk film visades.

Av de totalt 3 247 besökarna var det cirka 4 % barn i åldern 0-18 år, 3 % 19-25 år, 14 % 26-50 år, 25 % 51-65 år och resterande cirka 54 % 65 år eller äldre. Könsfördelningen var 51 % kvinnor och 49 % män (2018 var könsfördelningen 51,33 % kvinnor och 48,57 % män).

Till höger: Cecilia Sagrén höll en lunchföreläsning på Café Columbia om Kisa nya emigrantmuseum under Arkivens dag.

Nedan: Samtliga föreläsningar på Arkivens dag i Kisa lockade stor publik. Medieprofilen Melker Becker avslutade dagen med att föreläsa om hur han arbetar med att berätta hemlig historia.

Författarna och lokalhistorikerna Camilla Smedberg och Joakim Johansson föreläste båda på Arkivens dag i Kisa. Förstnämnda om ett bedrägeri och sistnämnda om bygget av Kinda kanal.

12

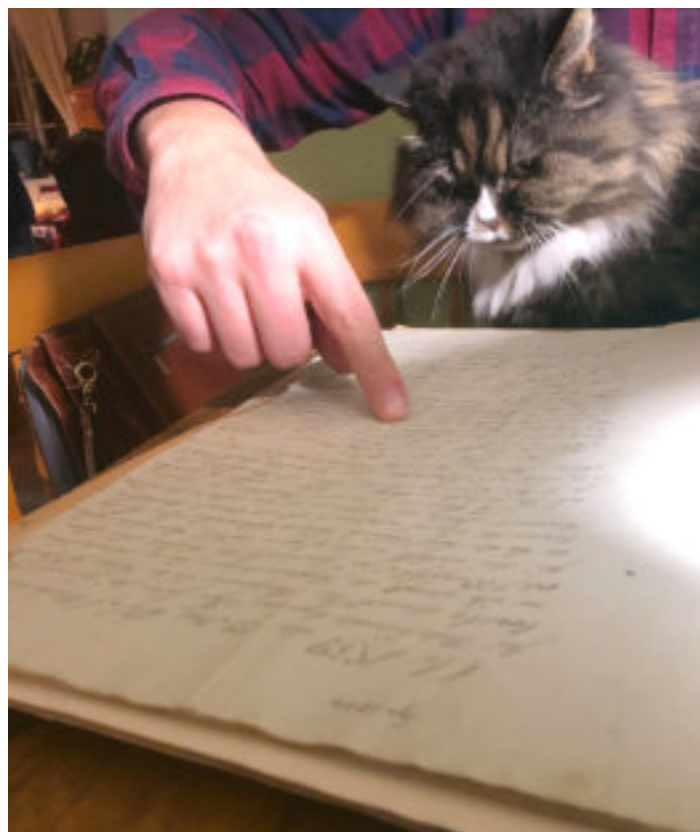
Marknadsföring och kommunikation

Under året har webbplatsen utvecklats och fortsatt fyllas på med nytt innehåll. Webbplatsen är av stor vikt för vår utåtriktade verksamhet tillsammans med sociala medier.

Vi har som vanligt försökt lyfta enskilda arkiv genom artiklar i dagspressen och i tidskrifter, förutom på vår webbplats. Vi har varit närvarande i sociala medier på Facebook och vårt Twitterkonto hade 612 följare vid årsskiftet 2019-2020. Vår webbplats hade under 2019 besökts av 14 881 (ökning med 7,4 % från 2019), varav 90,6 % var nya besökare och resterande återkommande.

Antalet följare av vår Facebooksida ökade under året med 7,6 % från 500 till 538 personer. Av dem var 52 % kvinnor, 46 % män och resten odefinierade. Bland våra följare är de flesta från Sverige men nio från USA, tre från Danmark, tre från Finland, två från Norge och enstaka följare från bl.a. Australien, Island, Frankrike och Saudiarabien. Under året gjordes 26 inlägg och i särklass störst räckvidd fick ett inlägg den 16 oktober med en video där medieprofilen Melker Becker pratade om att han skulle föreläsa på Arkivens dag. Videon nåddes av hela 13 442 personer. Näst störst spridning fick ett inlägg den 30 oktober, också det en video med reklam för ett föredrag på Arkivens dag, denna gång med författaren Camilla Smedberg som nådde 2 030 personer. Det tredje mest spridda inlägget bestod av information om hembygdsföreningarnas många gånger bristfälliga förvaring av arkiv, med anledning av branden på hembygdsgård i Värmland, där även arkivet förstördes. Det publicerades tillsammans med en delad nyhetslänk den 3 maj och nådde 905 personer. I stort sett alla inlägg på Facebook var länkade till artiklar på vår webbplats.

Antalet följare av vår Facebooksida Arkivens dag i Östergötland har under året ökat något till 123 följare. Av dem är 61 % kvinnor, 35 % män och resten odefinierade. Sidan har i princip inte haft någon aktivitet, annat än delat material från vår vanliga Facebooksida, samt från vår webbplats.

Länsarkivarien försökte lära katten Britta att läsa handstil från 1700-talet. Det visade sig, föga förvånande, att husdjur och paleografi inte var en bra kombination.

Arkiv

Under året har vi hämtat ett stort arkivmaterial från Östgötadistriktet av IOGT-NTO, bestående av handlingar efter nedlagda lokalföreningar. Vi har sorterat materialet och påbörjat leveranser till lämpliga medlemsarkiv.

Under början av året hämtade vi ett spännande arkiv från journalisten Anders Witt i Graversfors. Arkivet består av cirka 3 000 negativa flygfotografier från tiden cirka 1989-2003. Anders har under sin yrkesverksamma tid bl.a. varit redaktör för kundtidningen hos Bostadsbolaget Hyresbostäder i Norrköping, och har därför fotograferat mycket byggnader i främst östra Östergötland. Han fotograferade även på uppdrag av kommuner och har dokumenterat flera orter.

Näringslivsarkiv

Vårt regionala näringslivsarkiv är nu inne på sitt 19:e år. Det är liksom tidigare beläget i FACIT:s gamla centralarkiv i Åtvidaberg. Den dagliga driften sköter Brukskultur Åtvidaberg som förestås av vår styrelseledamot Roy Andersson.

Det stora och personalkrävande registreringsarbetet av historiska försäkringsbrev i Länsförsäkringar Östgötas arkiv kunde under våren avslutas. Sammanlagt arbetade tre personer med projektet, två hos oss och en hos Brukskultur Åtvidaberg. Projektet har varit ett av de största vi drivit på senare år. Det har pågått sedan 2010 med två personer på heltid, men ibland upp till fem personer. Under året påbörjades också förteckningsarbete av Länsförsäkringar Östgötas övriga arkiv, exempelvis styrelseprotokoll.

Försäkringsbrev innehåller uppgifter om äldre bebyggelse från 1850-talet fram till 1960-talet. Genom det omfattande registreringsarbetet har materialet blivit sökbar topografiskt, vilket ökat tillgängligheten. Arkivet omfattar cirka 200 hyllmeter fördelat på 149 socknar och registren finns tillgängliga på vår webbsida, vilket ökat forskningsförfrågningarna avsevärt. En fråga kom från produktionsbolaget bakom TV-serien *Det sitter i väggarna*, som gjorde ett program om ett hus i Väversunda socken i Vadstena kommun.

Familjen Trägårdh ägde Borggårds bruk fram till 1989. Bilden är från 1910-talet och ingår i Borggårds Bruks arkiv.

Midsommarfirande vid Borggårds bruksherrgård i mitten av 1900-talet. Ur Borggårds Bruks arkiv.

Östergötlands Arkivförbunds medlemsarkiv förvarade vid årsskiftet cirka 4 600 hyllmeter företagsarkiv, varav Riksarkivet - Landsarkivet i Vadstena stod för närmare 3 000 hyllmeter. I den egna depån i Åtvidaberg förvaras drygt 1 000 hyllmeter företagsarkiv av olika slag.

Vidare har vi tagit emot en kompletterande leverans till Borggårds bruks arkiv, ett arkiv som vi under året även skannat en del bildmaterial från, som publicerats i Topotek Östergötland.

Som exempel på insatser för enskilda arkiv har vi fortsatt handleda Hembygdsföreningen Gamla Reijmyre i arbetet med att ordna arkivet efter ortens

glasbruk. Efter att nämnda glasbruk gick i konkurs har vi fortsatt stötta och handleda hembygdsföreningen i ordnings- och förteckningsarbetet. Vi har också besökt ett stort företagsarkiv med förhoppning om att kunna erbjuda dem en bättre lösning än den nuvarande.

Familjen Trägårdh ägde Borggårds bruk fram till 1989. Bilden är från 1910-talet och ingår i Borggårds Bruks arkiv.

Nätverk och samverkan

Representation och förtroendeuppdrag

Under året har länsarkivarien varit delaktig i Arkivnätverk Östergötland, Fotonätverk Östergötland och ingått i styrelsen för Centrum för Lokalhistoria, och styrgruppen/referensgruppen för Kulturarv Östergötland samt varit regionansvarig för Arkivens dag. Länsarkivarien har även varit valberedare i Föreningen Sveriges Länsarkivarier.

Regionalt

Utöver kontakt med våra medlemmar har vi under året deltagit i nätverket Kulturarv Östergötland. Vi har deltagit i dess Kulturarvsdagar vår och höst, där ett stort antal aktörer från kulturlivet i Östergötland varit samlade och där kulturhistoriska lokala projekt presenterats.

Vi har fortsatt att utveckla nätverk mellan länets arkiv genom ett flertal möten rörande Arkivens dag, denna gång i Kinda kommun. På så vis har vi nått nya organisationer som fått upp ögonen för arkiven. Förutom medlemsarkiven har även representanter från ett stort antal organisationer i länet, samt lokala kulturarvsaktörer bjudits in till Arkivens dag-mötena.

Representanter i Arkivnätverk Östergötland samlade efter höstens utbildningsdag. Fr.v: Gullvor Elf från Regionarkivet i Östergötland, Dan Malmsten från Linköpings stadsarkiv, Pernilla Matsson från Norrköpings stadsarkiv, Albin Lindqvist från Östergötlands Arkivförbund och Andreas Wallgård från Riksarkivet - Landsarkivet i Vadstena.

Vi är en del av Arkivnätverk Östergötland, som består av personal från länets större arkiv, samt från Region Östergötland. Förutom en utbildningsdag och möten ordnades även en workshop med syfte att försöka hitta gemensamma utvecklingsområden för arkiven i länet. Alla var eniga om att synlighet är viktigt. Nätverket har också tagit initiativ till att jobba för att Arkivveckan kommer till Norrköping 2023. Vi har vidare deltagit vid möten med Region Östergötland för att föra fram arkivfrågorna, inte minst i arbetet med den regionala kulturplanen.

Nationellt och internationellt

Under året har länsarkivarien deltagit vid Föreningen Sveriges Länsarkivariers konferenser och Skypemöten. Föreningen är av mycket stor betydelse för oss, både när det gäller utbildning, lobbyarbete och kollegialt erfarenhetsutbyte. Utöver den ordinarie konferensen som ägde rum i Östersund så ordnades en e-arkivkonferens i Uppsala, där föreningens stora e-arkivprojekt presenterades. Syftet är att föreningen arbetar fram en gemensam lösning på e-arkivproblematiken för länsarkiven, något som vi stöttar. Under sommaren ordnades även en särskild utbildningskonferens med fokus på arkivens identitet som kulturinstitution, definition av begrepp utifrån arkivens verksamhet.

Under året avvecklades i princip verksamheten i Näringslivsarkivens förening, där länsarkivarien varit sekreterare i sex år. Verksamheten består numera endast av att ingå i Näringslivsarkivens Stödfond, all annan verksamhet sker inom Svenska Arkivförbundet.

Svenska Arkivförbundet som under året börjat byggas upp som organisation, samt Länsarkivariieföreningen fyller båda viktiga funktioner för att föra fram frågor som berör vår verksamhet, bl.a. i Samarbetsrådet för enskilda arkiv. Genom inrättandet av en kanslitjänst på Svenska Arkivförbundet, har vi i enskilda sektorn fått en starkare röst.

Tillsammans med Föreningen Bergslagsarkiv ordnade vi ett studiebesök i Holmens Bruks arkiv samt i Hults bruks smidescentrum och yxfabrik. Föreningen Bergslagsarkiv har verksamhet i Dalarnas, Gävleborgs, Södermanlands, Uppsala, Värmlands, Västmanlands och Örebro län och tillsammans bjöd vi in medlemmar i våra respektive föreningar att delta.

Under året har vi varit en del av Sveriges hembygdsförbunds arkivprojekt, då vi hjälpte dem hålla utbildning för hembygdsföreningar i länet.

Studiebesök i Holmens Bruks arkiv, beläget i Hults Bruk utanför Norrköping.

4. De lokala arkiven

Liksom tidigare har verksamheten i de flesta av våra 50 lokala medlemsarkiv varit aktiv och livlig. Duktig personal har fortsatt det viktiga och tålmodiga arbetet med att insamla, ordna, förteckna, vårda, förvara och tillgängliggöra enskilda arkiv. Vi har som vanligt lämnat stöd till framförallt de föreningsdrivna arkiven.

Eftersom de flesta avlönade arkivföreståndare har bidrag från Arbetsförmedlingen, innebär det en rörlighet bland personal, vilket lett till en ökad arbetsbörda för oss genom att lära upp ny personal. Kvillinge föreningsarkiv tvingades avskeda sina föreståndare, sedan bidragen upphört. I det fallet kunde deras styrelse gå in och sköta det rullande arbetet. En större långsiktighet vore önskvärd för verksamheterna.

Riksantikvarieämbetets bidrag till kulturarvsarbete har funnits i några år, vilket inneburit nya möjligheter för oss och våra medlemsarkiv. Under året bistod vi flera medlemsarkiv med ansökningshjälp. Flera ansökningar beviljades, däribland Norrköpings föreningsarkivs projekt "Att tillgängliggöra ägarlösa

Mats Andersson började under 2019 som ny föreståndare för Linköpings föreningsarkiv.

arkiv" vilket innebär att de kunde projektanställa en person för att ordna och förteckna arkiv.

Bland de lokala arkivens föreståndare har fler utmärkt sig. Charles Eriksson på Ödeshögs Lokalhistoriska Arkiv (samt styrelseledamot hos oss) kom ut med boken Ödeshögs Industrihistoria 1800-2018 och Roy Andersson på Brukskultur Åtvidaberg (också han styrelseledamot hos oss) tilldelades Åtvidabergs kommuns kulturpris för den lokalhistoriska podden Åtvidaberg i backspegeln.

Flygvapenmuseum digitaliserade och publicerade bl.a. cirka 300 fotografier från finska vinterkrigen 1939-1940. Dessutom tog museets arkiv emot flera personarkiv, bl.a. ett från en frivillig luftbevakarska under beredskapstiden, bestående av dagböcker, fotografier, m.m.

Sofia Svalmark, arkivarie vid Flygvapenmuseum, visar exempel på historiskt bildmaterial.

Motala föreningsarkiv kunde konstatera att besökarna blev allt fler, förutom "stammisarna" som under flera år funnit stort intresse i tidningslägg från Motala Vadstena Tidning. Ydre Lokalhistoriska Arkiv fick bl.a. in handlingar efter Ydreborgs släktförening samt från en lokalförening av Droskobilägareföreningen. Till Finspångs föreningsarkiv inkom också en del nya arkiv, bl.a. från Lantbruksmuseet i Ljusfallshammar. Linköpings föreningsarkiv tog emot ett stort antal arkivleveranser, exempelvis från Scoutkåren Lansén, baptistförsamlingar, Gistad Idrottsklubb och Föreningen för datorhjälp i släktforskningen. Kvillinge Föreningsarkiv hade en utställning med teckningar av Bernt Rask.

Jim Löfgren, arkivarie och bildarkivarie vid Östergötlands museum, tillika ledamot i vår styrelse.

Statistik från de lokala medlemsarkiven

	2018	2019	Förändring
Besökare, totalt	4504	7119	2615
Leveranser	221	366	145
Utlån	48	89	41
Reportage	26	28	2
Framtagna arkivalier	855	1236	381
Forskningsförfrågningar	766	830	64
Historiker/ uppsatser	16	35	19
Förtecknade arkiv	129	425	296
Antal förvarade arkiv	10104	10491	387
Antal hyllmeter	20718	20160	-558

Denna statistik bygger på uppgifter från 21 av 50 medlemsarkiv, samt en del äldre uppgifter om bestånd och antalet hyllmeter. Enligt uppgifter från

det fåtal medlemsarkiv som mätt eller uppskattat könsfördelningen var 27 % kvinnor och 73 % män. Andelen barn räknades till 96 st vilket är 1,3 % av det totala antalet besökare. Majoriteten av besökarna var över 65 år. Antalet framtagna arkivalier och forskningsförfrågningar har endast besvarats av ett 10-tal medlemsarkiv, varför siffran egentligen är högre.

De lokala medlemsarkiven förvarar cirka 10 491 enskilda arkiv omfattande cirka 20 160 hyllmeter. Eftersom det saknas uppgifter från ett flertal medlemsarkiv som inte avlämnat rapport är antalet hyllmeter egentligen ännu högre. Att antalet hyllmeter dessutom totalt sett minskat är ett resultat av att fler arkiv ordnats och därmed krympt, samt att underlaget i statistiken är något bristfälligt.

Till vänster: Christina Sandell i Söderköpings kommunarkiv och föreningsarkiv.

5. Slutord

Att summera ett år är svårt. Trots begränsade personalresurser med endast en ordinarie anställd på 90 % och två projektanställda, varav en under hela året och en under 11 månader, har vi kunnat ha en omfattande verksamhet.

Arbetet med verksamhetsutvecklingen har gått framåt och vi har stora förhoppningar att tillsammans med Region Östergötland och andra aktörer kunna stärka de enskilda arkiven. Det stora registreringsprojektet med Länsförsäkringar Östgötas arkiv kunde efter nio år avslutas. Cirka 200 hyllmeter handlingar har på ett detaljerat sätt registrerats för att öka tillgängligheten. Ett nytt digitaliseringsprojekt med flygfoton påbörjades och plattformen Topotek Östergötland såg dagens ljus genom oss. Många nya arkivförteckningar kom att bli tillgängliga digitalt genom systemet Visual Arkiv.

Vi har fortsatt vara ett stöd för våra medlemsarkiv, där det under året krävts en större arbetsinsats som en följd av osäkra anställningsvillkor för flera föreståndare. I syfte att bli bättre på att få ut enskilda arkiv till barn och unga började vi arbeta med ett arkivpedagogiskt underlag.

Under året har vi riktat ljuset särskilt på Kinda kommun, dit vi förlade sommarens personalkonferens, en föreläsning och framförallt årets regionala samarrangemang på Arkivens dag. Därigenom fick vi möjlighet att bilda oss en uppfattning om de lokala förutsättningarna för arkiven och kulturarvet, kartlägga aktörerna och försöka länka de lokala samman med de regionala. Arkivens dag i Kisa blev en mycket lyckad tillställning, vilket kan vara ett resultat av att vi satsade extra på föredragshållarna, bl.a. med medieprofilen Melker Becker och författaren Camilla Smedberg.

Genom en föreläsning med högläsning ur dagböcker på Kulturnatten i Norrköping knöt vi slutligen ihop säcken när det gamla projektet Rädda dagboken. Länsarkivarien har varit delaktig i nätverk och samverkan och samarbeten, såväl regionala som nationella. Vi stärkte bl.a. banden med Östergötlands hembygdsförbund och arrangerade en kurs på uppdrag av Sveriges hembygdsförbund, utöver vår vanliga kursverksamhet. Vi föreläste också om arkiv för studenter vid Linköpings Universitet och för ett stort antal privatpersoner och föreningsaktiva.

Avslutningsvis vill vi framföra ett stort tack till all personal och förtroendevalda i alla medlemsarkiven samt till den egna personalen. Östergötlands Arkivförbund vill också tacka Region Östergötland, Mjölby kommun, Söderköpings kommun, Åtvidabergs kommun, Ödeshögs kommun, Ydre kommun och våra medlemsorganisationer för ekonomiska bidrag och medlemsavgifter och alla som genom arbetsinsatser och arkivmaterial på olika sätt stöttat verksamheten och där med sett till att det östgötska kulturarvet även finns tillgängligt i framtiden.

Styrelsen genom

Ann-Kristin Eriksson
ordförande

Albin Lindqvist
länsarkivarie

Till vänster: Delar av styrelsen samlad i Åtvidaberg. Fr.v: Roy Andersson, Carl-David Söderback, Kristina Edström, Ann-Kristin Eriksson och Charles Eriksson.

6. Verksamhetsplan

Östergötlands Arkivförbund kommer utifrån vårt uppdrag att:

- Arbeta för en förstärkt finansiering.
- Fortsätta det pågående utvecklingsarbetet av verksamheten.
- Vara öppen för samarbete och samverkan med andra institutioner och föreningar, lokalt, regionalt och nationellt. Vara en resurs för ökat samarbete mellan arkiv och andra organisationer.
- Ge stöd till våra medlemmar i form av konsulentverksamhet, kompetensutveckling, personalkonferenser, fortbildning samt ta tillvara på engagemang inom den enskilda arkivsektorn.
- Arbeta för ett utökat stöd vid digitalisering till våra medlemmar, samverka för utvecklande av digital arkivering samt ta fram en digitaliseringsstrategi.
- Fortsätta satsa på digitalisering av arkivförteckningar och publicering i NAD, publicering av digitaliserat material i Topotek Östergötland och databaser.
- Arbeta för en hög tillgänglighet, både i den fysiska miljön och digitalt.
- Säkerställa ett långsiktigt bevarande av enskilda arkiv, undvika arkivförluster och stimulera forskning.
- Genomföra insatser som stärker en utvecklad kontakt mellan skolan och de lokala arkiven.
- Förbättra den allmänna kännedomen om arkiv samt göra arkiven synliga som en informations- och kunskapsresurs, både historisk och aktuell.
- Utveckla möjligheterna att arbeta med näringslivsarkiv.
- Rikta ljuset på enskilda arkiv genom utåtriktad verksamhet såsom utdelning av vårt kulturarvspris, deltagande vid kulturevenemang, uppmuntran till deltagande på Arkivens dag och samordnande av det regionala Arkivens dag-arrangemanget, föreläsningar och kurser.

7. Balansrapport 2019

Östergötlands Arkivförbund

Organisationsnummer: 822001-5658

Balansräkning 2019

TILLGÅNGAR	Ingående balans 2019-01-01	Utgående balans 2019-12-31
Lager av färdiga varor	3 450,00	5 000,00
Avräkning skatter och avgifter	-	78 177,00
Övriga förutbetalda kostn./upplupna intäkter	61 738,00	25 906,00
Bankkonton	386 890,48	266 017,61
SUMMA TILLGÅNGAR	452 078,48	375 100,61
EGET KAPITAL		
Balanserad vinst/förlust	- 193 520,28	- 237 165,48
Årets resultat	- 43 645,20	- 4 446,13
SUMMA TILLGÅNGAR	- 237 165,48	- 241 611,61
SKULDER		
Personalskatt	- 17 446,00	- 15 100,00
Lagstadgade soc avg/särsk lönes	- 21 797,00	- 17 473,00
Avräkning särskild löneskatt	- 5 923,00	- 9 728,00
Kortfristiga skulder	- 170,00	- 405,00
Förutbetalda intäkter	- 20 000,00	-
Upplupna semesterlöner	- 69 825,00	- 54 720,00
Upplupna sociala avgifter	- 21 939,00	- 17 193,00
Övriga upplupna kostn/förutb int	- 57 813,00	- 18 870,00
SUMMA SKULDER	- 214 913,00	- 133 489,00
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	- 452 078,48	- 375 100,61

Nederst på motstående sida:
Regnbåge i Ringarum sommaren 2019.

8. Balansrapport 2019

Östergötlands Arkivförbund
Organisationsnummer: 822001-5658

Resultaträkning 2019

	2018	2019
Intäkter		
Anslag samverkansmodellen	1 050 276,00	1 069 398,00
Medlems- och förvarings avgifter	101 050,00	100 850,00
Erhållna statliga bidrag	479 928,00	509 271,50
Försäljning	10 368,00	6 589,00
Bidrag	110 000,00	16 575,00
SUMMA INTÄKTER	1 751 622,00	1 702 683,50
Kostnader		
Personalkostnader	1 135 314,00	1 285 590,40
Lokalkostnader	161 487,00	169 206,00
Hyllmeteravgifter	75 900,00	69 900,00
Marknadsföringskostnader	27 453,76	6 768,90
Kontorskostnader	77 377,20	46 005,00
IT-kostnader	23 173,00	31 372,86
Bokförings- och bankkostnader	15 520,00	15 636,00
Facklitteratur, prenumerationer, medlemsavgifter	20 012,00	14 966,00
Trycksaker, kontorsmaterial	1 818,00	4 762,00
Möteskostnader	24 607,25	17 910,41
Resor i tjänsten	28 599,00	19 033,00
Kurser och konferenser	13 447,59	15 928,40
Representation	2 683,00	1 085,40
Behovsanalys	100 000,00	
SUMMA KOSTNADER	1 707 391,80	1 698 164,37
VERKSAMHETENS RESULTAT	44 230,20	4 519,13
Räntor	585,00	73,00
Åretsresultat	43 645,20	4 446,13

9. Revisionsberättelse 2019

Undertecknade revisorer, utsedda att granska Östergötlands Arkivförbunds räkenskaper får efter fullgjort uppdrag lämna följande berättelse om verksamhetsåret 2019.

Vi har granskat styrelsens årsredovisning, tagit del av räkenskaper, protokoll och andra handlingar som lämnar upplysning om föreningens ekonomi och förvaltning. Årsbokslutet har gjorts enligt god revisionssed.

Under revisionen har inte framkommit anledning till anmärkning, varför vi föreslår årsmötet att besluta

- att den av styrelsen framlagda balansräkningen och resultaträkningen fastställs,
- att årets överskott hanteras enligt styrelsens förslag samt
- att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Norrköping den 2020-02-20

Inger Sivervik

Eva-Britt Österlund

10. Förslag till budget 2020

Intäkter	Resultat 2019	Budget 2019	Budget 2020
Anslag samverkansmodellen	1 069 398,00	1 064 000,00	1 082 000,00
Medlemsavgifter	21 850,00	27 000,00	25 000,00
Hyllmeteravgifter	79 000,00	80 000,00	80 000,00
Statliga bidrag	509 271,50	394 000,00	62 500,00
Försäljning/övriga intäkter	23 164,00	10 000,00	20 000,00
Summa	1 702 683,50 kr	1 575 000,00	1 269 500,00

Utgifter	Resultat 2019	Budget 2019	Budget 2020
Personalkostnader	1 285 590,40	1 063 000,00 kr	804 000,00 kr
Lokalkostnader	169 206,00	175 000,00 kr	191 000,00 kr
Hyllmeterkostnader	69 900,00	90 000,00 kr	80 000,00 kr
Marknadsföringskostnader	6 768,90	25 000,00 kr	20 000,00 kr
Kontor/admin.	46 005,00	53 000,00 kr	50 000,00 kr
IT-kostnader	31 372,86	46 000,00 kr	32 000,00 kr
Bokförings- och bankkostnader	15 636,00	16 000,00 kr	16 000,00 kr
Facklitteratur, prenumerationer, medlemsavg	14 966,00	14 000,00 kr	15 000,00 kr
Trycksaker	4 762,00	14 000,00 kr	5 000,00 kr
Möteskostnader	17 910,41	24 000,00 kr	18 000,00 kr
Resor i tjänsten	19 033,00	28 000,00 kr	20 000,00 kr
Kurser och konferenser	15 928,40	14 000,00 kr	17 000,00 kr
Övriga	1 085,40	13 000,00 kr	1 500,00 kr
Summa	1 698 164,37 kr	1 575 000,00 kr	1 269 500,00 kr

Mjölby år 2000, fotograferat av Anders Witt, som under 2019 skänkte närmare 3 000 flygfoton till oss.